

CURTEA SUPRĂMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

02 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Guzun Ion, Boico Victor,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Istrati Adrian în numele inculpatei Pascal Svetlana, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 martie 2021, în cauza penală privind-o pe

Pascal Svetlana Xxxx, născută la xxxx, originară și domiciliată în r-nul xxxxx, s. xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 21.08.2019 - 09.12.2020 (prima instanță);
2. 21.01.2021 - 03.03.2021 (instanța de apel);
3. 24.05.2021 – 02.11.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 09 decembrie 2020, a fost încetat procesul penal în privința lui Pascal Svetlana, pe învinuirea în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, pe motivul intervenirii termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală.

A fost admisă solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare și dispusă încasarea din contul lui Pascal Svetlana în folosul statului suma de 1820 lei.

Totodată, a fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Pascal Svetlana, activând calitate de revizor în cadrul SRL „Danulischii”, cu adresa juridică în satul xxxxx, raionul xxxxx, având drept scop falsificarea unui document oficial, într-o zi nestabilă în perioada de timp vara anului 2016-21.02.2017, a falsificat în trei exemplare acordul adițional nr.16 cu data de 26.11.2016, la contractul de arendă a terenurilor agricole nr.1208 din 06.12.2012, încheiat între întreprinderea SRL „Danulischii” și Rotari Anna, privind arenda loturilor de teren cu numerele cadastrale xxxxxx și xxxxxxxx, conform căruia, arendatorul SRL „Danulischii” primește în folosire temporară loturile de teren agricol sus menționate și, deoarece termenul de arendă prevăzut în contractul din 06.12.2012 a expirat, în scopul

prelungirii raporturilor juridice, în baza unor înțelegeri bilaterale stabilite anterior, termen de valabilitate a contractului de arendă nr.1208 din 06.12.2012 a mai fost prelungit pe perioada de timp de la 16.08.2016 până la 15.08.2019, adică a falsificat un document oficial care acordă anumite drepturi și eliberează de obligații, document care a fost transmis de către reprezentantul SRL „Danulischii” în Primăria s. Danu, raionul Glodeni, iar ulterior la data de 21.02.2017 a fost prezentat la Judecătoria Drochia, sediul Glodeni în una din ședințele pe cauza civilă nr.2-611/2016. Conform raportului de expertiză nr.34/12/2-R-1308 din 13.09.2017 semnăturile din numele lui Rotari Maria, plasate în rubrica „arendator” din actul în litigiu și anume în acordul adițional nr.16 din 26.11.2016, la contractul de arendă a terenurilor agricole cu nr.1208 din 06.12.2012, executate în 3 exemplare, încheiat între întreprinderea SRL „Danulischii” și Rotari Anna au fost executate de Pascal Svetlana.

Prima instanță a calificat acțiunile inculpatei Pascal Svetlana în baza art. 361 alin. (1) Cod penal - confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale, a imprimatelor, ștampilelor sau sigiliilor false și anume, confecționarea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații.

2. Sentința primei instanțe, a fost contestată cu apel de către avocatul Istrati Adrian în numele inculpatei Pascal Svetlana, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare a inculpatei.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- atât pe parcursul urmăririi penale cât și pe parcursul cercetării judecătorești partea acuzării nu a demonstrat vinovăția inculpatei;

- este eronată poziția primei instanțe referitor la faptul că acordul adițional din 26.11.2016 constituie obiectul infracțiunii și este un act oficial care acordă drepturi și obligații or, acest acord în sine nu oferă careva drepturi și obligații separat fără contractul de arendă nr.1208 din 06.12.2012. Poziția primei instanțe putea fi reținută doar în cazul în care contractul de arendă nr. 1208 din 06.12.2012 nu prevedea prelungirea automată al acestuia după expirare, în atare circumstanțe acordul adițional nu a substituit contractul de arendă de bază;

- în speță actul în litigiu nu conferă careva drepturi sau obligațiuni, or drepturile respective au fost conferite de contractul de arendă și nu de acordul adițional;

- în speță de partea acuzării nu a fost demonstrat faptul că Rotari Maria și Rotari Anna sunt persoane cu funcții de răspundere;

- la baza acuzării stă doar raportul de expertiză nr.34/12/2-R-1308 din 13.09.2017, care a fost întocmit cu mai multe încălcări procedurale, iar concluzia expertului este una contradictorie, or experților, de către organul de urmărire penală nu le-a fost prezentat pentru efectuarea expertizei actul care se prezumă că a fost falsificat. Experții și-au executat superficial atribuțiile și s-au limitat la

transcrierea concluziei din raportul de constatare tehnico-științifică nr.34/12/2-R-540 din 18.05.2017 fără a studia materialele prezentate și a intra în esența cauzei. Experților nu le-au fost prezentate mostre experimentale de scris și semnătură ale martorului Rotari Maria precum și a soțului acesteia Rotari Ivan;

- fiind audiat în cadrul ședinței de judecată, expertul Dub Vitalie a declarat că la efectuarea și întocmirea raportului de expertiză nr.34/12/2-R-1308 din 13.09.2017 a participat stagiarul Pavlinciuc Corina, care la data efectuării expertizei grafoscopice era inclusă în lista experților judiciari ca expert judiciar de categoria a III-a și fiind specializată în efectuarea expertizelor dactiloscopice și trasiologice, licență în efectuarea expertizei grafoscopice Pavlinciuc Corina nu avea;

- expertul Dub Vitalie a comunicat că însăși raportul de expertiză a fost întocmit de stagiarul Pavlinciuc Corina, după ce acesta a fost verificat de expertul Dub Vitalie, apoi raportul de expertiză a fost semnat atât de expertul Dub Vitalie, cât și de stagiarul Pavlinciuc Corina. Fapt ce contravine prevederilor art. 42 alin. (3) al Legii nr.68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar potrivit căruia expertul stagiari poate să întocmească proiecte de rapoarte de expertiză judiciară sub îndrumarea conducătorului de stagiari. Expertul stagiari nu poartă răspundere pentru calitatea raportului de expertiză la întocmirea căruia a participat și nu semnează rapoartele de expertiză judiciară;

- este eronată poziția primei instanțe privind refuzul de a exclude în temeiul art. 95 Cod de procedură penală a probei, raportul de expertiză nr. 34/12/2-R-1308 din 13.09.2017, invocând că la aducerea la cunoștință a raportului de expertiză partea apărării doar a menționat un dezacord cu rezultatul acestei expertizei și nu a contestat-o în modul prevăzut de lege, or pe parcursul urmăririi penale partea apărării de două ori a solicitat efectuarea expertizei repetate, dar toate cererile au fost respinse prin ordonanță de procuror, ordonanțele date fiind contestate în temeiul art. 299¹ Cod de procedură penală, contestație ce a fost respinsă prin ordonanța procurorului ierarhic superior. Ulterior în ședința de judecată din nou a fost solicitată efectuarea expertizei repetate, însă din nou cererea părții apărării a fost respinsă;

- prin refuzul primei instanțe de a dispune efectuarea expertizei grafoscopice repetate s-a admis violarea dreptului inculpatei Pascal Svetlana la un proces echitabil din motivul că la examinarea cauzei respective apărarea a solicitat declararea nulă a raportului de expertiză nr.34/12/2-R-1308 din 13.09.2017, deoarece, raportul în cauză a fost efectuat cu încălcări procedurale admise de către organul de urmărire penală;

- având în vedere jurisprudența CtEDO, în speță apărarea nu a avut acces la dreptul de a prezenta probe în susținerea poziției sale și respectiv a fost pusă în poziția net dezavantajoasă în raport cu acuzarea;

- este eronată poziția primei instanțe, prin care a stabilit cu certitudine că inculpata a fost informată de către Anton Maria referitor la dorința de a rezilia contractul de arendă a terenului agricol nr.1208 din 06.12.2012, or la materialele cauzei nu au fost anexate careva înscrisuri care ar demonstra acest fapt, din contra prin decizia Curții de Apel Bălți din 15.08.2017, a fost constatat că de către Anton Maria nu a fost depusă cerere de reziliere a contractului de arendă a terenului agricol nr.1208 din 06.12.2012;

- luând în considerare prevederile art. 100 alin. (1) și art.101 Cod de procedură penală, raportul de expertiză nr.34/12/2-R-1308 nu poate fi pus la baza acuzării și urmează a fi exclus din materialele cauzei penale;

- ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul contravin prevederilor legale și anume acestea, contravin prevederilor art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevede că judecarea cauzei în prima instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate, iar conform art. 66 alin. (22) pct. 1) Cod de procedură penală, învinuitul, inculpatul are dreptul să știe pentru ce faptă este învinuit, adică, să fie informat asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa;

- simpla mențiune privind săvârșirea unei anumite fapte criminale, fără invocarea concretă și precisă a circumstanțelor cauzei și a consecințelor infracționale, nu răspunde cerințelor legii privind sesizarea instanței de judecată și respectiv judecarea cauzei, motiv pentru care potrivit art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, atrage nulitatea actului procedural respectiv.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 martie 2021, a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința, din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Pascal Svetlana a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de pedeapsă penală în temeiul expirării termenului de prescripție prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatei Pascal Svetlana în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal.

La fel, instanța de apel a conchis că prima instanță, constatând că vinovăția inculpatei este dovedită în săvârșirea faptei incriminate, a reținut în sarcina inculpatei toate semnele calificative prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, care nu au fost incriminate inculpatei Pascal Svetlana în speță.

Instanța de apel a indicat că de către organul de urmărire penală, acțiunile inculpatei Pascal Svetlana au fost calificate în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, confecționarea și folosirea unor documente oficial false, care acordă anumite drepturi și eliberează de obligații.

Totodată, instanța de apel a atestat că prima instanță a reținut că acțiunile inculpatei Pascal Svetlana au fost corect calificate în cadrul urmăririi penale conform art. 361 alin. (1) Cod penal, după semnele - "*confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale, a imprimatelor, ștampilelor sau sigiliilor false, și anume, confecționarea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații*". Pe când, prima instanță, de fapt, urma să indice că a constatat că fapta inculpatei întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative aduse prin învinuire.

Astfel, instanța de apel a conchis că prin reținerea tuturor semnelor calificative, altfel decât a fost înaintată învinuirea prin ordonanța din 22.12.2017, prima instanță a depășit limitele învinuirii aduse lui Pascal Svetlana, eroare care urmează a fi înlăturată de către instanța de apel.

De asemenea, s-a menționat că deși prima instanță a constatat vinovăția inculpatei în alte limite decât cele formulate în rechizitoriu, în conținutul sentinței indică încadrarea juridică a acțiunilor inculpatei în cadrul urmăririi penale, deși corect urma să indice fapta reținută și respectiv încadrarea juridică reținută (f.d. 72, vol. II).

Instanța de apel a constatat că Pascal Svetlana, activând în calitate de revizor în cadrul SRL „Danulischii”, cu adresa juridică în satul xxxx, raionul xxxx, având drept scop falsificarea unui document oficial, într-o zi nestabilă în perioada de timp a anului 2017, a falsificat în trei exemplare acordul adițional nr.16 cu data de 26.11.2016, la contractul de arendă a terenurilor agricole nr.1208 din 06.12.2012, încheiat între întreprinderea SRL „Danulischii” și Rotari Anna, privind arenda loturilor de teren cu numerele cadastrale xxxxxx și xxxxx, conform căruia, arendatorul SRL „Danulischii” primește în folosire temporară loturile de teren agricol sus menționate și, deoarece termenul de arendă prevăzut în contractul din 06.12.2012 a expirat, în scopul prelungirii raporturilor juridice, în baza unor înțelegeri bilaterale stabilite anterior, termen de valabilitate a contractului de arendă nr.1208 din 06.12.2012 a mai fost prelungit pe perioada de timp de la 16.08.2016 până la 15.08.2019, adică a falsificat un document oficial care acordă anumite drepturi și eliberează de obligații, document care a fost transmis de către reprezentantul SRL „Danulischii” în Primăria s. Danu, raionul Glodeni, iar ulterior la data de 21.02.2017 a fost prezentat la Judecătoria Drochia, sediul Glodeni în una din ședințele pe cauza civilă nr.2-611/2016. Conform raportului de expertiză nr.34/12/2-R-1308 din 13.09.2017 semnăturile din numele lui Rotari Maria, plasate în rubrica „arendator” din actul în litigiu și anume în acordul adițional nr.16 din

26.11.2016, la contractul de arendă a terenurilor agricole cu nr.1208 din 06.12.2012, executate în 3 exemplare, încheiat între întreprinderea SRL „Danulischii” și Rotari Anna au fost executate de Pascal Svetlana.

Instanța de apel a calificat acțiunile inculpatei Pascal Svetlana în baza art. 361 alin. (1) Cod penal - confecționarea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații.

Instanța de apel a stabilit că prima instanță greșit a ajuns la concluzia liberării de răspundere penală a inculpatei în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală și încetarea procesului penal, or, potrivit art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod penal, sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art. 57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art. 93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.

În continuare, instanța de apel a menționat că din materialele cauzei rezultă că inculpata Pascal Svetlana nu și-a expus opțiunea privind încetarea urmăririi penale sau liberarea de răspundere penală în temeiul expirării termenului de prescripție, atât inculpata, cât și apărarea insistând asupra nevinovăției inculpatei, din care considerente prima instanță nu putea dispune încetarea procesului penal.

În acest sens, instanța de apel a indicat că din considerentul că infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod penal a fost comisă în anul 2016-2017, astfel din momentul comiterii până în prezent au trecut mai mult de 2 ani, inculpata solicită să fie achitată și nu solicită încetarea procesului penal pe motivul intervenirii termenului de prescripție, Pascal Svetlana, recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, urmează a fi liberată de pedeapsă în temeiul expirării termenului de prescripție și astfel, în sensul dat, va fi adoptată o nouă hotărâre, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță.

Totodată, instanța de apel a indicat că prima instanță a stabilit corect situația de fapt și vinovăția inculpatei, care a fost dovedită prin probele descrise și în decizia instanței de apel (f.d. 116-120, vol. II).

Instanța de apel a respins ca declarative argumentele părții apărării privind nevinovăția inculpatei Pascal Svetlana, menționând că aceste afirmații sunt combătute prin totalitatea probelor administrate.

La fel, instanța de apel a reținut ca fiind neîntemeiată și afirmația invocată de către inculpată în apelul declarat referitor la faptul, că "*consideră eronată poziția primei instanțe privind refuzul de a exclude în temeiul art. 95 Cod de procedură penală, a probei raportul de expertiză nr. 34/12/2-R-1308 din 13.09.2017, fiind respinsă și solicitarea de efectuarea unei expertize repetată*", deoarece potrivit materialelor cauzei penale, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Glodeni, Burcovschi Nicolae din 19.08.2019 s-a respins cererea avocatului Istrati Adrian și a învinuitei Pascal Svetlana din 19.09.2019 prin care au solicitat

încetarea urmăririi penale pe cauza penală nr. 2017090120, din motiv că este ilegală și neîntemeiată (f.d. 241, vol. I).

Totodată, s-a indicat că potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr. 540 din 18 mai 2017, semnăturile din numele lui Rotari Maria plasate la rubrica „Арендодатель” din actul din litigiu „Дополнительное соглашение к Договору аренды земельных участков н.1208 от 6.12.2012 от 26.11.2016” executat în două exemplare au fost executate nu de Rotari Maria, ale cărei mostre de semnătură și scris sunt prezentate, ci de o altă persoană (f.d. 88-95, vol. I).

În conformitate cu raportul de expertiză nr.34/12/2-R-1308 din 13.09.2017, semnăturile din numele lui Rotari Maria, plasate la rubrica „Арендодатель” din actul din litigiu "Дополнительное соглашение к Договору аренды земельных участков н.1208 от 6.12.2012 от 26.11.2016" executat în trei exemplare, au fost executate de Pascal Svetlana, ale cărei mostre de semnături și scris sunt prezentate la examinarea (f.d. 127-133, vol. I).

De asemenea, instanța de apel a indicat că potrivit declarațiilor date de partea vătămată Rotari Maria, cât și din declarațiile martorilor Eduard Colibaba și Tatiana Colibaba, se confirmă faptul, că Rotari Anna era de vârstă înaintată, bolnavă, nevăzătoare, din care motiv semnăturile din numele ultimei pe contractul de arendă nr.1208 din 06.12.2012 le-a făcut Rotari Maria.

La fel, instanța de apel a menționat că din procesul - verbal de confruntare din 29.07.2019 dintre învinuita Pascal Svetlana și partea vătămată Rotari Maria rezultă că, fiind întrebată Rotari Maria dacă Rotari Ana sau Rotari Maria au semnat acordul adițional la contractul de arendă a terenurilor agricole cu nr.1208 din 26.11.2016, încheiat între SRL „Danulischii” și Rotari Ana privind arenda loturilor de teren agricol cu numere cadastrale xxxxxxxx și xxxxxxxx, a indicat că nici ea, nici soacra sa Rotari Ana nu au semnat acest acord adițional (f.d. 200-203, vol. I).

În continuare, instanța de apel a invocat că deși inculpata Pascal Svetlana nu recunoaște vinovăția sa în săvârșirea infracțiunii incriminate și reținute în sarcina ei, reieșind din probele administrate de către prima instanță și verificate suplimentar de către instanța de apel, rezultă că probele date demonstrează pe deplin săvârșirea de către inculpată a infracțiunii reținute în sarcina ei, astfel prima instanță corect a conchis asupra vinovăției inculpatei.

Totodată, instanța de apel a reținut că prima instanță just a concluzionat că inculpata Pascal Svetlana a confecționat și folosit acordul adițional nr. 16 din 26.11.2016 la contractul de arendă a terenurilor agricole nr.1208 din 06.12.2012, fals, care acordă drepturi și pe care personal l-a prezentat pentru înregistrare la Primăria s. Danu, raionul Glodeni, document care ulterior a fost prezentat ca un mijloc de probă într-un proces civil.

În acest sens, instanța de apel a notat că acordul adițional nr.16 din 26.11.2016 la contractul de arendă a terenurilor agricole nr.1208 din 06.12.2012, pe care semnăturile din numele lui Rotari Maria, au fost executate de către Pascal

Svetlana, corect a fost apreciat de către prima instanță ca fiind un document oficial, cu caracter public, la caz, actul fiind inclus în Registrul contractelor de arendă și înregistrat în condițiile Legii cu privire la agricultură, astfel din momentul înregistrării documentului privat de către o persoană oficială, documentul este considerat ca fiind oficial și care păstrează calitatea de a produce consecințe juridice.

Instanța de apel a mai afirmat că nu poate fi admisă critica că proba - raportul de expertiză nr. 34/12/2-R-1308 din 13.09.2017, urmează a fi exclusă din învinuire, că nu poate fi admisă ca fiind obținută cu încălcare, or în acest sens instanța de apel a menționat că acest raport a fost semnat de către expertul Dub Vitalie, care a fost informat despre drepturile și obligațiile expertului prevăzute de art. 88 Cod de procedură penală și preîntâmpinat despre răspunderea pentru prezentarea cu bună știință a concluziei false și divulgarea datelor urmării penale conform art.312 și 315 Cod penal contra semnătură, astfel careva dubii în veridicitatea concluziei se exclud.

Totodată, instanța de apel a atestat că în prima instanță expertul Dub Vitalie a indicat, că în perioada efectuării raportului de expertiză a avut un volum mare de lucru, iar la efectuarea constatărilor și la efectuarea expertizei a participat stagiarul Pavlinciuc Corina, care a întocmit proiectul raportului de constatare și proiectul raportului de expertiză, ulterior dânsul a verificat proiectele respective cu documentele prezentate, a îndeplinit fișa tabelului și a scris concluzia personal, deoarece poartă răspunderea personală pentru concluziile expuse în raportul de constatare și în raportul de expertiză.

4. Hotărârile judecătorești nominalizate sunt contestate cu recurs ordinar de către avocatul Istrati Adrian în numele inculpatei Pascal Svetlana, care în temeiul prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 8), 9), 10), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Pascal Svetlana să fie achitată de sub învinuirea înaintată.

În argumentarea recursului, recurentul invocă aceleași argumente specificate în cererea de apel, descrise la pct. 2 a prezentei decizii și că:

- instanța de apel a încălcat prevederile art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, or prin recunoașterea vinovăției inculpatei Pascal Svetlana în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, a înrăutățit situația apelantei în propriul apel;

- instanța de apel eronat a recunoscut-o vinovată pe inculpata Pascal Svetlana în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, și conform prevederilor art. 60 alin. (1) Cod penal, a liberat-o de răspundere penală, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, or în dispozitivul deciziei putea fi adoptată doar încetarea procesului în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Cu referire la afirmațiile recurentului, procurorul invocă că instanța de apel just a constatat circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și corespunzător, corect a constatat vinovăția lui Pascal Svetlana în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de pedeapsă penală pe motivul expirării termenului de prescripție.

Totodată, notează că recurentul își motivează contestația pe dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă motivele de reapreciere a materialului probator, nu se conțin în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Mai indică că, instanța de apel în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat, s-a pronunțat și a apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

6. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz se reține, că potrivit textului recursului, recurentul invocă temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 8), 9), 10), 12) Cod de procedură penală, fără a aduce careva argumente concrete privind incidența acestor temeiuri de recurs.

Totodată, cerificând legalitatea hotărârii atacate prin prisma acestor temeiuri de recurs, Colegiul penal lărgit reține că acestea nu s-au confirmat în prezenta speță în urma cercetării materialelor cauzei.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, și-a întemeiat just soluția în baza probelor verificate și apreciate corect de instanța de apel prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, descrise și analizate în decizie (f.d. 46-57, vol. II).

La fel, se atestă că instanța de apel s-a expus asupra tuturor motivelor relevante invocate în cererea de apel, invocate repetat în cererea de recurs ordinar, iar decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția corectă de casare a sentinței primei instanțe și pronunțare a unei noi hotărâri prin care, conform prevederilor art. 389 alin. (4), pct. 3) Cod de procedură penală, Pascal Svetlana a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, și liberată de pedeapsă penală în temeiul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, cu o motivare a soluției ce corespunde dispozitivului deciziei, care este expus clar.

Mai mult, în speță, instanța de apel corect a constatat că au fost administrate suficiente probe care confirmă prezența elementelor infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal în acțiunile inculpatei Pascal Svetlana, conform învinuirii înaintate în rechizitoriu, fără ca instanța de apel să admită omisiuni sau erori de drept sau de fapt ce ar afecta legalitatea și corectitudinea deciziei contestate de corectare a erorii din sentința primei instanțe, prin care ultima a depășit limitele învinuirii înaintate prin soluția adoptată la calificarea acțiunilor inculpatei Pascal Svetlana în baza art. 361 alin. (1) Cod penal (f.d. 72, vol. I), după indici calificativi ce nu au fost stipulați în rechizitoriu (f.d. 230, vol. I).

În același context, Colegiul penal lărgit respinge ca inadmisibile argumentele din recursul ordinar, precum că: "*instanța de apel a încălcat prevederile art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, or prin recunoașterea vinovăției inculpatei Pascal Svetlana în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, a înrăutățit situația apelantei în propriul apel; și conform prevederilor art. 60 alin. (1) Cod penal, a liberat-o de răspundere penală, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, or în dispozitivul deciziei putea fi adoptată doar încetarea procesului în legătură cu expirarea termenului de prescripție*", or soluția instanței de apel este corectă, nefiind admisă o înrăutățire a situației inculpatei în propriul apel, dar s-a efectuat o corectare a **erorii procesuale admise de prima instanță la pronunțarea dispozitivului sentinței de condamnare**, mai mult că, soluția primei instanțe de încetare a procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție, conform prevederilor art. 285 alin. (2) Cod de procedură penală nu constituie un caz de reabilitare sau de achitare a persoanei, și astfel soluția instanței de apel adoptată în prezenta speță în temeiul prevederilor art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, de pronunțare a unei noi hotărâri de condamnare a inculpatei Pascal Svetlana cu liberarea de pedeapsă penală a acesteia în legătură cu expirarea termenului de prescripție, nu schimbă cu nimic esențial situația inculpatei Pascal Svetlana.

De asemenea, ce ține de argumentele recurentului invocate similar cu cele din cererea de apel, descrise la pct. 2 a prezentei decizii, se atestă că acesta primordial își manifestă dezacordul cu aprecierea probelor de către prima instanță,

asupra cărora instanța de apel în decizia sa s-a expus suficient de argumentat, inclusiv asupra chestiunilor esențiale ce țin de legalitatea raportului de expertiză nr.34/12/2-R-1308 din 13.09.2017 efectuat în prezenta speță și astfel în opinia lui consideră că nu se confirmă vinovăția inculpatei Pascal Svetlana în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal și că probele nu au fost apreciate corect conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Colegiul penal lărgit reține că nu pot fi acceptate aceste argumente, din considerentul că din decizia instanței de apel (f.d. 116-124, vol. II), rezultă cert că toate probele administrate în prezenta cauză penală au fost apreciate de instanța de apel prin coroborare între ele, fiind reținut just ca demonstrată pe deplin vinovăția inculpatei Pascal Svetlana în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, iar obiecțiile recurentului reprezintă doar opinia subiectivă greșită a acestuia, or instanța de recurs ordinar nu identifică vreun temei de a interveni în decizia instanței de apel prin prisma argumentelor invocate de recurent, decizia fiind legală și întemeiată.

Mai mult, se conchide că instanța de apel a apreciat probele prin prisma cerințelor stipulate în art. 101 Cod de procedură penală, expunându-se în decizie cu privire la motivele respingerii argumentelor părții apărării și acceptării probelor prezentate de partea acuzării, respectând rigorile dictate de principiul contradictorialității stipulat în art. 24 Cod de procedură penală.

La fel, din conținutul recursului ordinar declarat, reiese că recurentul face o proprie apreciere a probelor în temeiul cărora instanța de apel și-a întemeiat soluția, argumentându-și astfel propria versiune privind circumstanțele cauzei, susținând că probele administrate nu demonstrează vinovăția inculpatei Pascal Svetlana în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, iar instanța de recurs ordinar la acest capitol notează că nu poate fi acceptată această versiune ce contravine constatărilor corecte a instanței de apel în prezenta speță privind vinovăția inculpatei Pascal Svetlana și prezența elementelor infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal în acțiunile acesteia și încadrarea acestora în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, concluzii ce au fost întemeiate just pe cumulul de probe descris și apreciat corect de instanța de apel în decizia sa și astfel nu se atestă nici incidența temeiurilor de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 8), 12) Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal lărgit consideră contradictoriu că recurentul în cererea de recurs ordinar a indicat temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod penal, ce stipulează cazul când au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale, în condițiile în care, prin decizia instanței de apel, inculpata Pascal Svetlana a fost liberată de pedeapsa penală în baza intervenirii termenului de prescripție.

Mai mult, Colegiul penal lărgit conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aceste

aspecte contestate repetat și în prezentul recurs ordinar, nu se identifică, or instanța de apel s-a expus în decizia sa, detaliat și argumentat asupra fiecărei chestiuni esențiale particulare speței, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

7. În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursul declarat urmează a fi respins ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Istrati Adrian în numele inculpatei Pascal Svetlana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 martie 2021, în cauza penală privind-o pe **Pascal Svetlana Xxxxx**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **03 decembrie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Guzun Ion

Boico Victor

O p i n i e s e p a r a t ă
a judecătorului Cobzac Elena

Conform art. 339 alin (7), 340 alin (3) Cod de procedură penală, în cauza penală în privința lui **Pascal Svetlana**.

1. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 02 noiembrie 2021, a fost respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Istrati Adrian în numele inculpatei Pascal Svetlana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 martie 2021, în cauza penală privind-o pe Pascal Svetlana, cu menținerea deciziei atacate.

2. Am semnat cu respect decizia, dar, cu privire la soluția adoptată, exprim dezacordul cu majoritatea completului de judecată, deoarece consider că recursul ordinar urma a fi admis, cu casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 martie 2020 în cauza penală de învinuire a lui Pascal Svetlana, cu remiterea cauzei în instanța de apel în alt complet de judecători.

Consider, că instanța de fond corect a determinat circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpata Pascal Svetlana a săvârșit infracțiunea imputată, fiind încetat procesul penal, pornit în privința lui Pascal Svetlana, în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, pe motivul intervenirii termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală.

Soluția instanței de apel, dispusă prin decizia din 03 martie 2021, prin care a fost admis apelul declarat de inculpată, casată parțial sentința, din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Pascal Svetlana a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de pedeapsă penală în temeiul expirării termenului de prescripție prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, o consider eronată, din următoarele considerente.

Sunt solidară cu argumentele recurentului, precum, că instanța de apel nu și-a motivat soluția privind respingerea argumentelor din apel privind nevinovăția inculpatei, totodată, nu s-a respectat prevederile art.409 al.2 CPP care prevede, că instanța de apel este obligată ca în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului, or, la apelul inculpatei care a solicitat achitare, a hotărât condamnarea acesteia, cu liberarea de pedeapsă penală, conform prevederilor art.60 Cod penal.

Deci, se constată, că dispozitivul deciziei instanței de apel nu corespunde părții constatatoare, motivându-și soluția prin prisma prevederilor art.409, 332, 60 Cod penal.

Pentru aceste motive am optat pentru soluția de admitere a recursului ordinar declarat de avocatul Istrati Adrian în numele inculpatei Pascal Svetlana, cu casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 martie 2021, în cauza penală de învinuire a lui Pascal Svetlana, cu remiterea cauzei în instanța de apel în alt complet de judecători.

Judecător

Cobzac Elena